VARHAISKASVATUKSEN OPETTAJIEN LIITTO
SMÅBARNSPEDAGOGIKENS LÄRARFÖRBUND

# Riksdagsvalet 2027

**Vi verkar för att trygga tillgången till den personal som krävs för en småbarnspedagogik av högkvalitet till år 2030.**

Under de senaste åren har antalet utbildningsplatser för lärare vid universiteten utökats, samtidigt som utbildningsformerna har utvecklats för att svara mot behovet av lärare inom småbarnspedagogik. Personalbehovet måste följas upp och bedömas noggrant, och de fungerande åtgärder som har inletts bör fortsätta. På så sätt säkerställs att universiteten erbjuder tillräckligt många utbildningsplatser för lärare samt för magistrar inom småbarnspedagogik. Utbildningsvolymerna ska motsvara det behov av lärare och daghemsföreståndare som en högkvalitativ småbarnspedagogik förutsätter år 2030 och därefter, i enlighet med de mål som fastställdes genom lagen om småbarnspedagogik år 2018.

**Vi stärker småbarnspedagogikens ställning som en del av utbildningssystemet**

För att stärka kunskapsnivån och inlärningsförmågan samt för att minska skillnader i lärande som beror på barns bakgrund krävs insatser redan i den tidiga barndomen. Småbarnspedagogiken är det mest effektiva verktyget för detta. Därför måste småbarnspedagogikens ställning som en del av utbildningssystemet stärkas, och deltagandet i småbarnspedagogiken främjas med alla tillgängliga medel. De s.k. syskonförhöjningarna inom hemvårdsstödet, som försämrar möjligheten för äldre syskon i familjen att ta del av småbarnspedagogiken, avskaffas.

Vi tryggar den tidiga språkinlärningen genom att lagstiftning om undervisningsspråk inom småbarnspedagogiken och fastställer ett språkkompetenskrav i undervisningsspråket för lärare, speciallärare och daghemsföreståndare. Småbarnspedagogiken är en del av utbildningssystemet. Därför ska dess ställning inom ramen för de grundlagsfästa utbildnings-rättigheterna förtydligas i lagstiftningen.

**Vi stärker förskoleundervisningen för att främja jämlikhet inom utbildningen**

Förskoleundervisningens målinriktning och verkan måste stärkas för att minska inlärningsskillnader som beror på barnens bakgrund och för att stärka likvärdigheten inom utbildningen.

Revideringen av förskolans läroplan ska inledas samtidigt som revideringen av läroplanen för den grundläggande utbildningen. Läroplanen behöver förtydligas och preciseras, med ett tydligare fokus på målinriktning, undervisning och lärande. Undervisningen ska utvecklas genom åldersanpassade pedagogiska lösningar där lekens centrala betydelse fortsatt värnas.

Det årliga timantalet i förskolan ska utökas till 760 timmar, vilket skulle garantera alla barn en fyra timmar lång förskoledag under hela läsåret, oavsett kommun.

Utöver detta ska varje barn ha möjlighet att delta i småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisningen och som ordnas på daghem. Samtidigt är det viktigt att fortsätta stärka stödet inom förskoleundervisningen genom att säkerställa tillgången till tillräcklig specialundervisning och att stödet är enhetligt under hela dagen.

**Vi stärker lagstiftningen om stöd inom småbarnspedagogiken och samordnar den med stödet i förskoleundervisningen**

Den nuvarande lagstiftningen om stöd inom småbarnspedagogiken är alltför otydlig för att säkerställa att barn får det stöd de behöver. Lagstiftningen behöver samordnas med bestämmelserna om stöd inom förskoleundervisningen.
En speciallärare inom småbarnspedagogik är den främsta experten på barns stödbehov. Därför ska barnets rätt till undervisning och stöd av en speciallärare inom småbarnspedagogik stärkas i lagstiftningen.

I stället för nuvarande stödnivåer införs gruppspecifika stödformer och barnspecifika stödåtgärder. För att säkerställa att stödet förverkligas införs en lagstadgad dimensionering av speciallärare inom småbarnspedagogik, så att det finns en speciallärare per 100 barn inom småbarnspedagogiken och en speciallärare per 50 barn inom förskoleundervisningen.

**Vi tryggar tillräckligt små och bestående barngrupper för barnen**

Barns trygghet och möjligheter till lärande förutsätter tillräckligt små barngrupper och en bestående gruppsammansättning över tid. En bestående barngrupp på daghemmet stöder också barnets vänskapsrelationer och tryggar kontinuiteten för lek och lärande. Därför bör relationstalet för grupper med barn som fyllt tre år vara 1:7 och relationstalet 1:13 avskaffas. Vi verkar för att antalet barn i en barngrupp inte överstiger det lagstadgade maxantalet i förhållande till personaldimensioneringen (skiftesomsorgsgrupper bör beaktas som undantag). Dessutom ska varje barngrupp ha tillgång till egna, permanenta grupputrymmen som inte delas med andra grupper genom växelvis användning. Tryggheten fastställs genom att reglera vilka pedagogiska- och trygghetsåtgärder (exempelvis fasthållning) lagen tillåter gentemot barnen.